

دَ پښتو په تاریخ کښې په اول نخل
دَ قریانی دَ اہم مسائلو بیان په شعرونو کښې

مسائل دَ قریانی

لیکوال

مولانا احمد علی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی ټولنه

یونیورسټی روزنہ مردان

0312- 9818511

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَصَلَّى اللّٰهُ تَعَالَى عَلٰی النَّبِیِّ الْاَمِّیِّ

تمہید

پہ نامو کنبی چہ عظیمہ بنہ نامہ دہ
ابتدا مہی دہ کتاب کنبی ورسره دہ
دَرحمت دَبرکت پہ ژوند سبب دے
ہغہ نوم حُسن بُکلا دَهر مکتب دے
ابتدا مہی دَاللہ پہ نوم کتاب کنبی
دَبرکت دَپارہ لیکم پہ دہ باب کنبی
ورپسی پہ مصطفیٰ ﷺ لیکم سلام
دَرحمت سیوری پہ مونہرہ دے تمام
بیا درود ورسره لیکم خامخا
نوم چہ راشی ہرکلہ دَمصطفیٰ ﷺ
تذکرہ ورپسی کوم دَصحابہؓ
ہر عمل زہ یسادوم دَصحابہؓ
تابعینؓ بہ رانہ ہیخ کلہ ہیرنشی

بہترین بہ رانہ ہیخ کلدہ ہیرنشی
ورپسی زمما آغلاز ددی کتاب دے
ہریو حرف ئی قیمتی دے لاجواب دے
چی دولت لری دُنیا کنبی د اسلام
خامخامنی ہغہ تمام احکام
یو حکمونو کنبی حکم دَقریانی دے
بنتہ سبق پہ کنبی موجود دَزندگی دے
پہ حکمونو کنبی چی حکم قریانی دہ
طریقہ د ابراہیم عظیم نبی دہ
طریقہ د محمد رسول اللہ ﷺ دہ
بہترینہ طریقہ دہ بنتہ اعلا دہ
طریقہ د صحابہؓ، د ہر امام دہ
قدر مندہ د دُنیا پہ ہر مقام دہ
مذہبونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
تاریخونو کنبی ددی اثر ہم پروت دے
ہر ملت کنبی خہ نہ خہ ددی وجود شتہ
رضا دی سرہ ہر خواتہ د معبود شتہ

.....

دَقریانی ابتدا

کتا بونو کنبی لی کلی دَ تاریخ دی
بیان ونه مالوستلی دَ تاریخ دی
دالی کلی علماء ددی اُفت
واقعه بیانومه حقیقت
دوه ٹمامن وو دَ آدم علیہ السلام
په وطن وو دَ آدم علیہ السلام
خبردار شه دیو نوم په کنبی قابیل ؓ
دویم یاشوی په نامی سره هابیل ؓ
اختلاف راغی ددوی مینٹحل کنبی یو ٹحل
نودوی خپل مینٹخ کنهدا اوگر ٹحولو حل
دَ خپل مال نه یو حصه به مونرِ قریان کرو
مخامخ به ئی مولا ته په میدان کرو
فیصله به مونرِ کنبی اوکری رب مولا
چی په حقه بانندی ٹوک دی په دنیا
دواړو مخکنبی خپل مولا ته کرل ٹیزونه
اوس دَ چا به قبلوی رب عملونه

قابیل ورنندی کرہ دَ فصل یو حصہ
 غوبنتل دہ پیہ خیلہ حق کبھی فیصلہ
 ہابیل ورنندی کرہ یو سخی خالق مولاتہ
 بیسا اوجت کرل دوی لاسونہ خیل دُعَاتہ
 دوارہ وو پیہ انتظار دَ فیصلہ
 ولاربت تہ پیہ دربار دَ فیصلہ
 ناگھانہ لہ اسمانہ راغے اُور
 دا پیہ حکم لہ رحمانہ راغے اُور
 خنناور شود ہابیل ایرہ ایرہ
 ورسرہ دَ مولا اوشوہ فیصلہ
 داساعت شولو گویا ہلتہ ہابیل
 ورتہ غور نیولو وونزدی قابیل
 مولا کرے زما حق کبھی فیصلہ دہ
 تالیدلے پیہ میدان دغہ ایرہ دہ
 فیصلہ اوشوہ پیہ حق کبھی زما ورورہ!
 فیصلہ تہ دَ مولا پیہ غور اُوگورہ
 کتہ پیہ مانندی نن وار کوئے خہ ظلم
 یاپہ ماکتہ سخت گزار کوئے خہ ظلم

زہ بہ تاتہ درنزدی نکر مہ خپل لاس
زہ ناکام نہ یم عمل کنبی یمہ پاس
د خپل ظلم بہ پہ خپلہ ذمہ دار ئی
پہ ناحق قتل سرہ بہ گناہ گار ئی
فیصلہ دہابیل حق کنبی ورورہ راغلہ
فیصلہ دہابیل حق کنبی گورہ راغلہ
ابتدا ئی لہ ہابیل نہ پہ دنیادہ
قربانسی قبولسی شوی اول دا دہ
دیر خوشحالہ ورسرہ شولو ہابیل
بل طرف تہ نامرادہ شو قابیل
ابتدا دقربانی لہ دی ساعت نہ
خان خبر ساتہ پورہ لہ شریعت نہ
دا احمدہ! مختصر ددی تاریخ دے
دا احمدہ! معتبر ددی تاریخ دے

.....

دقربانی معنی او مفہوم

خپل خالق خوشحالول دی پہ ایشار
قربانی دغہ مفہوم لری ہر بار

حلالول دی ٹنناور پبہ شریعت کنبی
 مال دولت دی قریانول پبہ محبت کنبی
 دا مفہوم دَقریانی دلتہ کنبی عام دے
 شوی امر مسلممان تہہ دَاسلام دے
 قریانی کلہ نہ کلہ دَبچووی
 ددین زدہ کپرہ چہی کوی تسل دَ ورووی
 قریانی کلہ ناکلہ دَخپل ٹخان وی
 شہادت داسی مرگ هرخوا پبہ جہان وی
 قریانی دہ قریانی دا قریانی
 بنندگی دہ بنندگی دا بنندگی

.....

دَقریانی کولو اہمیت

فضیلت دا پبہ اسلام کنبی لری پیر
 دَاسلام پبہ شعائرو کنبی دے شمیر
 شریعت کنبی دا مالی دے عبادت
 بہترین بنہہ مثالی دے عبادت
 دلیدونہ پبہ دے پیردی ایاتونہ
 شتہ پبہ دے خبرہ پیرزیات حدیثونہ

د حدیث مبارک مفہوم

یسوہ ورخ دَ خورِ نبی ﷺ خورِو یسارانو
 تپوس اُوکرو خپل محبوب ﷺ نہ (شاگردانو)
 حقیقت دَقریانورانو اتہہ بیان کرے
 (بہہ پورہ پورہ مونرِ پوہہ پہ جہان کرے)
 امے دَپاک اللہ رسولہ پیغمبرہ! ﷺ
 (مونرہ تہول ئی لہہ ثواب یو ناخبرہ)
 پاک حضور ﷺ چہی ددوی اُیدہ طلب
 خپل اصحاب تہہ شو پہ مینہ مخاطب
 داد ابراہیم نبی (بہہ) طریقہ دہ
 (روحانی سمہ دَپلار ددوی رشتہ دہ)
 ستاسو دوی سرہ دَپلار پہہ شان رشتہ دہ)
 دَنبی خورِو یسارانو اُوکرہ سوال
 زمونر دَی کنبی خہ حصہ دہ (کال پہ کال)
 مونر دَ پارہ پہہ کنبی خہ برخہ نبی ﷺ دہ
 دا چہی دل تہہ کنبی زمونرہ قریانو دہ
 پاک رسول ﷺ ورتہہ (بسکارہ) ورکرہ جواب
 یو نیکی دَ ہر وختہ بدل ثواب

بیساتپوس اُوکِرۃ دَ پالک نبی ﷺ دوستانوَ
 دَ ویختو بے خہ وی حکم دَ گدیانو؟
 دغہ حکم دے دَ ھر ویختہ ثواب
 یونکی بدل ئی دے پے ھر یو باب
 دامفہوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 حق معلوم دَ یو حدیث نہ نقل شوے
 ترمفہومہ دغہ یاد ساتھ دُنیا کنبی
 خہ کمی بیشی کہ وی زما وینا کنبی
 نور کہ غوارے خہ تفصیل عالم لہ لار شہ
 حکم نہ بے تبدیل عالم لہ لار شہ
 پے الفاظو دَ حدیث بے تا خبر کری
 مستحق بے خان دَ اجر برابر کری

.....

دا دَ چا طریقہ دہ؟..... نظم

طریقہ دَ محمد خیر البشر ﷺ دہ

قربانی چہی دا موجود پے لراو بر دہ

دا سنت دَ ابراہیم علیہ السلام دی

انوارات ئی دَ دُنیا پے ھر مقام دی

نور رنځا د هريو کور دا د سحر ده
 طريقه د محمد خير البشر ﷺ ده
 د حضرت اسماعيل ؑ دا دي ټول يادونه
 چا کتلي کښه وي غټ غټ کتابونه
 پرده ستا ولي پرته دي په نظر ده ؟
 طريقه د محمد خير البشر ﷺ ده
 د حضور ﷺ ښکلي سیرت کښي دا موجود ده
 د حضور ﷺ دي شريعت کښي دا موجود ده
 ستا وينا احمده! حق ده معتبر ده
 طريقه د محمد خير البشر ﷺ ده

.....

وخت د قرياني

د لس تاريخ نښه پس تردولسمه
 خامخا به قرياني په کښي کومه
 که توفيق رالښه مولا ذوالجلال راکړه
 مال شي دومره قرياني له حلال راکړه
 په لسم ذى الحججه غوره قرياني ده
 دغه حکم د اسلام دى ستا مرضي ده

د لسم تاريخ نه پس يووولسمه
 غوره بيا دغه نيټه ده ياد ساتمه
 بيا جائز په دولسم تاريخ رواده
 قريبانې د ابراهيم نبی^۴ ادا ده
 نقل کي پري د نبیانو اداگانې
 د اسلام د شريعت دی رنځاگانې
 اسماعيل^۴ د ابراهيم د ژوند حصه ده
 د پلار څوي د ژوند عظيمه نمونه ده
 هر حصه د شريعت بنه نورانې ده
 د ورور خيال ساتل اصل مسلمانې ده
 پوره درې ورځې دوه شپې د قريبانې دی
 عبادت لسه غوره دا په زندگي دی
 دغه حکم طريقه د صحابه^۵ ده
 په محشر کښې ددې کار لويه بدله ده

.....

نصاب دَ قَربانِي (مختصر بيان)

چې مالک وی د ووه نیمو تولو سرو څوک
 یا مالک وی د مخصوص رقم پیسو څوک

دَ دوہ نیم پننخوس چاندي کتہ خوک مالک وی
 دَ روپو دومره دَنقدي چي خوک مالک وی
 یا مالک دَ تجارت چي وی دَ مال
 دا نصاب پوره پوره ساتی سنہبال
 رسیدلی چي نصاب تہ دغہ مال وی
 دہ سرہ چي ذخیرہ ، محفوظ سنہبال وی
 واجب دہ باندي اختر کنہی قریانی دہ
 دَ اسلام پتہ تہول پوره دازندگی دہ

مالک دَ نصابخوک دے ؟ (تفصیلی بیان)

چي مالک وی غتہ اختر کنہی دَ نصاب
 خان دي پوہہ کپری پہہ دي پوره حساب
 ہلہ دہ باندي لازم بہہ قریانی وی
 دَ نصاب مال ورسرہ چي یقینی وی
 سرہ ووہ نیم تولي نصاب پہہ ہر قدم دے
 دا کامل نصاب اول پہہ دي عالم دے
 یا دوہ نیم پننخوسہ سپین لری دُنیا کنہی
 یا مالک ئہي دَ رقم وی پہہ سودا کنہی

ورسره کتہ یساوی مال دَ تجارت
 مقرر نصاب تہہ رسی ئی قیمت
 دَ سرو سپینو بل دَ مال شولو نصاب
 ہغہ مال چہی تجارت کینی وی حساب
 خلورم چہی دَ نصاب پورہ قیمت وی
 ورتہ ہیخ قسمہ ددہ نہہ خہ حاجت وی
 دامالدار دے پہہ مالدارہ قریانی
 کلہ پاتی لہہ ہونہ یارہ قریانی؟
 قریانی کینی نصاب ہغہ معتبر دے
 کوم نصاب دَ سرسائی چہی مقرر دے

.....

دَ وجوب شرطونہ

مسلمان کتہ نارینہ یازنہ وی
 ورسره چہی دَ دولت مخصوص حصہ وی
 دَ نصاب چہی مساوی لری خوک مال
 داعمل دہی یو خیل دہی کوی ہرکال
 چہی پہہ عقل بنہہ پورہ وی برابر
 مجنون نہہ وی پہہ دُنیا ہغہ بشر

نہہ مہاشوم وی داسی وائی علماء
 پیوخ ببالغ وی سبق بنائی علماء
 مسافرنہ تپوس نیشته آخرت کبھی
 دغہ شتہ پبہ هر مقیم پبہ شریعت کبھی
 پبہ غلام بانڈی واجب نہہ ده دُنیا کبھی
 نیشته نیشته دے ہیخ شک زما وینا کبھی
 ورتہہ وایو مونر عمل دَقریانی
 دا شرطونہہ دی تپول تل دَقریانی

.....

دَقریانی مقصد

دَمولارضا مقصد دَقریانی دے
 دامقصد زمونر تمام دَزندگی دے
 کامیابی دَآخرت پبہ دی مقصود وی
 بس راضی ورسره مونر نہہ چھی معبود وی
 دَجننت حصول مقصد ئی دَعالم دے
 قریبانی والا چھی دا ابن آدم دے
 دَ تقویٰ حصول مقصد لری مدام
 قریبانی پبہ هر طرف پبہ هر مقام

دامق صد دَقریانی احمدہ! تہول
دامق صد دَبندگی احمدہ! تہول

.....

دَقریانی فائدی

دُنیایا مینہ پے دے سرہ ختمی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ہم پے خیلہ ہم پے بل کوی خوراک

داسی دلتہ کتبی دے تل کوی خوراک

پے صدقہ کولوزرونہ بیدار پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

ٹخان دَرب پے ہریو حکم قریانول وی

خیلہ ٹخان پے خیل عمل سرہ درونول وی

دَالُہ پے دے عمل سرہ خوشی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

سخاوت راپیدا کی پری پے مالدار کتبی

اطاعت راپیدا کی پری پے مالدار کتبی

دَبخل لارہ پے دے سرہ بندی پری
تعلیق دَآخرت سرہ جو پری پری

قربانی سرہ دیر خلق پہ روزگار شی
داسی دیر شتہ پہ دے ورخو کنبی مالدار شی
دانظام دَپاک اللہ پہ دے چلی پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
طلبہ سرہ امداد کی پری ہر خواتہ
علماء سرہ امداد کی پری ہر خواتہ
مدرسوتہ چہی خرمنی راغونہ پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
یاد یتیم وی ہر مالدار تہ دغہ وخت
یاد یتیم وی ہر ہونہ پارتہ دغہ وخت
پہ امداد یتیمان دیر خوش حال پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
بہ بہ ہر طرف تہ عام وی خوارا کونہ
بہ بہ بیہ ہر مقام وی خوارا کونہ
خناور، برہ مارغان پہ کنبی مری پری
تعلق دَآخرت سرہ جو پری
ذریعہ دَمحبت دا قربانی دی
وسیلہ دَمحبت دا قربانی دی

غوبڻي خپلو ڪنڀي چي ڪله تقسيم ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
دَ حرص ماده چي عام پنه هر طرف ده
دافاسد ماده تمام پنه هر طرف ده
وڙو وڙو ڏي سره ليه زړونور خستي ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري
ڀيري ڀيري دافائدي دَ قرباني ڏي
نمونسي احمدده! دادَ بندگي ڏي
رنڱور زړوننه تل پنه ڏي سره رغي ڀري
تعلق دَ آخرت سره جوڙي ڀري

دمعترضينو اعتراضات

دَ شيطان ڪار اعتراض ڏي وسوسي ڏي
گمراه شوي دلته خلق ڀير پنه ڏي ڏي
اعتراض ڪول چي ڏي ڪنڀي ڇه حڪمت ڏي؟
دالاخننگه پنه ڏي ڪنڀي عبادت ڏي؟
رنگ پنه رنگ اعتراضونه دَ ڪفار ڏي
حقيقت ڪنڀي ڏي زړونو ٽول بيمار ڏي

شرعی حکم کنبی دَ عقل دخل نہ وی
 بی لہ سوچہ شرعی حکم منل نہ وی
 دَ مولا پہ ہغی حکم کنبی خہ راز وی
 بیان شوی کہ پہ ہر قسمہ انداز وی
 سترگی پتہی کپی منی حکم ہونہیار
 شك کول پہ حقیقت کنبی دے انکار
 نـاروا دے اعتراض پہہ شریعت
 اعتراض دے پہہ مولا رب العزت
 ناروا ہر اعتراض پہہ قریانی دے
 نہہ عمل زمونہرہ دا دَ زندگی دے
 دا چہی مونہرہ سرہ موجود دے دین پہہ نقل
 داتلم نہہ زة احمد علی پہہ عقل
 دینہ پہہ پتہو سترگوزہ منم تمام
 گواہان دی اوسی دلتہہ خاص او عام

.....

قریانی دَ چا یاد راتازہ کوی؟

قریانی کنبی دی یادونہہ دَ نییانو
 پورہ خان خیرساتی . مسلمانونو!

دا دَ حضرت ابراہیم بنسہ طریقیہ ده
دا دَ حضرت اسماعیل دَ ژوند حصه ده
طریقیہ دَ محمد خیر البشر ﷺ ده
ذریعه دَ کامیابی په لراو برده
دَ نبی ﷺ بنسہ دَ دوستانو طریقیہ ده
دَ نیکانو صالحانو طریقیہ ده
امامان په دَ عمل باندي خوشحاله
مسلمان په دَ عمل باندي خوشحاله
دا واجب په هر مالداره مسلمان ده
دا ثابتسه لسه حدیثو، لسه قرآن ده
صحابه دَ عمل دی گواهان
گتیه، گتیه په کبني نیشته هیخ تاوان
دَ غریب انسان په دَ سره مدد وی
ورسره دَ هغی کس رنه الحاد وی
دا هر خسه بسه وزن کیبری په میزان
قربانی چي دا خسه وی په دَ جهان
اے احمده! بنسہ عمل، بنسہ عبادت دے
نقل ډیر ئی دَ کولو فضیلت دے

قربانی زمونږه دَ نبی ﷺ طریقه

دا چې کرې دلته کښې نن خاص او عام ده
 طریقه دَ ابراهیم علیه السلام ده
 دَ حضور ﷺ دَ پالک سیرت نه دا ثابتته
 دَ ولیانو دَ اُمت نه دا ثابتته
 دا عمل دا طریقه اعلا اعلا ده
 آخرت دَ پاره دغه نور زبانه

.....

دَ قربانی مخصوص عناور

قربانی په اوبسې ، اوبس او په غوا کیږی
 په غوټی ، په هریو میخې سنډا کیږی
 په چیلې او په چیلې سره رواده
 قربانی په گډې ، گډه سره هرخوا ده
 نور که هرڅومره خائسته وی قیمتی وی
 خوروا په هغې کله قربانی وی؟
 اوسه هرڅومره که ښکلی ده خائسته ده
 خو ثابتته قربانی کښې دغه نه ده

حلال هر شو مره كهٔ نور تپول خُناوردی
 ناروا پیه قریانی کینی سراسردی
 خُناورد كهٔ هغه بره تپول خصی وی
 ورسره هغه نور زیات بنه قیمتی وی
 خُککه غوره قریانی دهر خصی ده
 شریعت کینی قریانی دا قیمتی ده

.....

عمرونه دَ خاروو

پیه دوه قسمه خُناورد دَ قریانی وی
 تالیبدلی بیه دا تپول پیه زندگی وی
 خُشه وارہ دی خُنی لوئی دی خُناورد
 عمر تپول ولله دے دلتہ مقرر
 گدہ ، گد ، چیلے ، چیلے ، پوره دَ کال
 قریانی کینی مسلمان دے کوی خیال
 دوه کلونہ بنه پوره دَ غوا ، غوئی دی
 دا عمرونہ دمیخے ، سننیا قوی دی
 پنخه کاله عمر شرط دیاوین دَ پارہ
 پیه دے شرط سره دے کرپہ اُونبہ تیارہ

تہول وارہ دَقریانی چھی ٹخنناوردی
قریانی کبھی دوی کافی لہ یو بشردی
دَیوتن پے دے سرہ قریانی کیپری
دوی کبھی ہیخ کلہ بل خوک نہ شریکیپری
دویمہ دلہہ دہ دَغتو ٹخنناورو
پے نصیب وی قریانی دَبختورو
ٹخنناور غبت پے شریکہ حلالیپری
ووہ حصی پے کبھی پورہ پورہ جوپیپری
ووہ نہ زیات شریکان دلتہ روا نہ دی
ووہ نہ زیات پے جھان دلتہ روانہ دی
پے کبھی ووہ تنہ ہرخواتہ شریکیپری
خلق کم کٹہ وی نوہم قریانی کیپری
شرط پے کبھی دے چھی حصہ ئھی کاملہ
نہ شے ورورہ! پے کبھی ہیخ کلہ غافلہ

.....

.....

.....

دقربانی د خاروو عیبونہ

.....

خلور قسمه عیب دار عُناور ؟....

زیات شل / گدہ عُناور

چہی بیکارہ ئی تلل گدہ وی پے خپل کور
 قریبانی لہہ خاوری اُتہوہ نور
 چہی لہ نہہ وی بےہ دیر گدہ وی عُناور
 چہی پمت نہہ وی دغہ عیب لہہ یو بشر
 قریبانی ورسره دلتہہ روانہہ ده
 د مولا ورسره دلتہہ رضانہہ ده

پوند عُناور

بل چہی پوند وی بےہ بیکارہ پے لراو بر
 ورتہ نہہ بیکاری ہیخ خہ ہم پے نظر
 قریبانی ورسره ہیخ کلہ نہہ کیپری
 عُناور چہی کلہ تہہ وینہی خرخیپری

دیرزیات بیمار عَناور

عَناور پوره بیمار پے قریانی کنی
حلالول نہ دی پکار پے قریانی کنی

دیر کمزوری عَناور

ورسره چہی دیر کمزوری پے جہان وی
تیش ہلوکی پے نظر چہی دَ انسان وی
عَناور چہی دا لرونکی وی صورت
ناروائی حلالول دی دا ساعست
دا خلوور قسمہ راغلی یو حدیث کنی
ماپہ غور سرہ لوستلی یو حدیث کنی
بیچ لہ دی نہ خامخاشہ قریانی کنی
قریانی چہی کوئے ، خیلہ زندگی کنی
شتہ دے نور ، چہی ناروائی قریانی دہ
لہ حکمت دَ احمد پکے شاعری دہ

.....

.....

....

دَ حاروی دَ مختلفو حصو

پہ قربانی کنبی شرعی حکم

.....

سترگی

چہی پہہ دوارو سترگو و پوند وی ٹنناور
قربانی دے پہہ دی نہہ کوی بشر
کہہ پہہ یو سترگہ وی پوند ہم ناروا دے
چاا خستی ٹنناور کہہ دلتهہ دا دے
چہی پیدا شی بی لہ سترگو پہہ جہان
جائز نہہ دے قربانی لہہ دا حیوان
چہی پہہ سترگو وی بیمارہ ابدی
قربانی ورسره ٹنگہ بہہ کوی؟
چہی پردی لری پہہ سترگو دَ نظر
ورسره قربانی نہہ کوی بشر
لہ کمی کہہ راشی خیر دے پہہ نظر کنبی
ٹنناور دغہ حلال کرہ غتہ اختر کنبی

ورسره روا هرخوا اته قرياني ده
شريعته کتبي گرانى نيشته ، اسانى ده

.....

غور / غورونه

بې له غوره يا غورونو چې پيداشي
قرياني ورسره کله به روا شي
هميشه داناروا دى قرياني کتبي
حلالول د غت اخترپه خوشحالي کتبي
چې غورونو کتبي سوري دريمه حصه وي
څنگ به ستاد حلالولو فيصله وي ؟
چې حصه دريمه کت شوي د هر غور وي
قرياني چې کړي ورسره هغه تگ وي
صورتونه قرياني کتبي داممنوع دى
غت عيبونه قرياني کتبي داممنوع دى
د څاروي کله وي واره واره غورونه
قرياني کتبي د څارونو دى عيبونه
قرياني ورسره هرخوا اته روا ده
د اسلام د شريعت فيصله دا ده

کہہ خہ لہ شان وی کمی پبہ خناور کنبی
 قریبانی ورسره کیپری لراو بر کنبی
 لہ کتہ کتہ وی یاسوری لہ وی غورونہ
 فیصلہ دَروا لیکی کتابونہ
 ورسره قریبانی کیپری ہرطرف تہ
 دانسان غارہ خلاصیپری ہرطرف تہ
 کہہ کتہ شوی وی غورونہ پبہ ولاپہ
 پبہ دہ خیلہ خلاصولی شے تہ غارہ
 کہہ پبہ اُور چا داغی کپی وی نو خیردے
 کہہ پبہ کور چا داغی کپی وی نو خیردے
 قریبانی ورسره دلتہ کنبی روا دہ
 داسلام دَشریعت فیصلہ دا دہ

.....

خکر

مات چہ کلہ خناور کپی دَسر خکر
 کہہ لہ ویخ نہ دغہ خکر شی رابہر
 نہ دے نہ دے روا دا پبہ قریبانی کنبی
 حلال نہ کپی درنہ دا خوک کورنہ کنبی

کتہ اُثر ئی سرتتہ نہہ وی رسیدلے
 برہ برہ پیاس لہہ سر وی غرٹھیدلے
 ورسره قریانی کولے شے هر خواتہ
 مسئلہ دغہ کرہ وړاندې هر مُلاتہ
 چہی پیدا شی بی لہہ خکرہ ٹخناور
 قریانی دی ورسره کوی بشر
 دَ خکر دریمہ کہ حصہ وی غرٹھیدلے
 قریانی ورسره دلتتہ شے کولے
 دَ خکر پتہ کتہ غرٹھیدلے پہ جہان وی
 ٹخاورے بیچ ئی لہہ ضررہ لہہ نقصان وی
 ورسره قریانی کیپری هر طرف تہ
 دَ انسان غارہ خلاصیپری هر طرف تہ

.....

غابنونه

دَ خاوری چہی اُوغر ٹھیرپی تہول غابنونه
 پیاتہی دہ نہہ شی وابنہ ، تہول خورا کونہ
 قریانی پہہ دی خاوری باندي نہہ کیپری
 نادانان دی چہی پہہ دی ہم نہہ پوھیپری

دَ خاوري چي اُوغر خيږي څه غابښونه
 گياگانې خوړل پريږدي نور خيزونه
 حلالول دا قرياني کښي ناروا دي
 ښه ښکاره د شريعت حکمونه دا دي
 چي پيدا شي نه ئي غابښ نه وي غابښونه
 ورته گران وي د جهان خوړل خيزونه
 قرياني هم دي حالت کښي ناروا ده
 فيصله د شريعت ښکاره صفا ده
 دَ خاوري که اُوغر خيږي څه غابښونه
 ورته گران نه وي خوړل په ژوند خيزونه
 په خوراک سره غټيږي ښه خريږي
 قرياني په دي خاوري سره ستا کيږي
 که دا خله ئي له غابښونو نه صفا وي
 له کوم وخت نه چي خاوي اخستي تا وي
 خو خوراک هغه کولې په ښه شان شي
 داروا حلاليدوتنه په ميدان شي
 قرياني ددي روا په هر قدم ده
 دستياب که چرته دا په دي عالم ده

ژیہ

چھی لہہ ژبی نہ محروم غبتِ ثناوروی
 قریبانی ٹھی ناروا پیہ لراو بروی
 پیہ دی شرط ورتہ خوراکِ چھی کلبہ گران وی
 ورسره کمزوری شوی کتہ حیوان وی
 قریبانی ددی خاوری بیاروا نہہ ده
 داسلام دشریعت بیارضانا نہہ ده
 نوردی هغه ثناور پیہ کائنات کبھی
 ژبی کت لری . نہ وی خہ مشکلات کبھی
 ژبیہ کت لری محروم لہ خوراک نہہ وی
 جائز نہہ وی . نوبل حکم بہ ٹھی خہ وی؟
 پیہ ورو ورو خاروو کبھی گنجائش شتہ
 قریبانی کبھی امتحان شتہ آزمائش شتہ
 کتہ خوراک کپی ، ژبیہ نہہ لری روا دی
 دا حکم ونہہ داسلام تمام رنہادی

.....

خپي

چي په خپو باندي وي شل كله روادے
 دستياب خاورې كه دلته كنسي نن دادے
 ديو خپي نه كه محرومه په دنيا وي
 حاكم ده سره تـرـلـسي نـاروا وي
 په دريو خپو باندي چي تلل كوي په لاره
 ناروا ده قـرـبـانـي چي وي بيمـاره
 خه لږ گډه كه وي روان نو دغه خير دے
 خه لږ گډه كه وي حيوان نو دغه خير دے
 شريعت كنسي سختي نيشته چا دپاره
 نه ده سخته ، نه ده نرمه ددين لاره

.....

لكي

دلکي دريمه حصه چي كله كت وي
 گريدلے دلکي كه خه لږ پت وي
 خير دے خير دے قرباني په دغي كيږي
 كه خاړوي درته بس دغه ملاويږي

پہ لکھی چھی وی بونڈی لہ نیمی زیاتہ
خامخا دا بدی بیکاری تل لہ شاتہ
پہ دے کلدہ قریانی دلتہ روا دہ
مسئلہ دَشریعت دغہ صفادہ

.....

تی

چھی اُوج شوئی دَخواوری د پیو تھی وی
قریانی بہ روا خنگ دلتہ پہ دے وی
پہ خلو رو کنہی کتہ دوا اُوج وی دَغوا
قریانی پہ دے کیسے نیشی روا
کتہ دَمیخھی تی د پیو دوه خراب شی
ناجائز پہ قریانی کنہی بہ حساب شی
دغہ حکم دَھر غت لوٹہ خناوردے
ھر ہو بیبار سرپی پوره پوره خبر دے
پہ دوه تیو کنہی یو خراب کتہ دَچیلے وی
سلسلہ ورسره بنندہ چھی دَپھی وی
قریانی ورسره نہ کیسے انسانہ!
دا خبرہ دہ لہہ مخ کنہی راروانہ

دغہ حکم دے دگدے شریعت کنبی
خیال کوہ چہی دا حلال نہ کرے غفلت کنبی

.....

لیونی

نہ پوہی پری پہ خوراک چہی ٹناور
مجنون وائی ورتہ دلتہ ہر بشر
حلال نہ دے قریانی کنبی یو بشر لہ
ثواب نیشہ پہ دے دلتہ لراو بر لہ
ناروا ورسرہ دلتہ قریانی دہ
چہی ئی غوبہ نقصانی دہ نقصانی دہ

.....

خاربن

چہی پہ تن ئی لگیدلے وی خاربن
بدرنگ کرے ئی تن بشکلے وی خاربن
ورسرہ کمزوری شوی دا خاوری وی
قریانی روا بہ دلتہ خنگ پہ دے وی

.....

خنثی

نہ چہی نرووی نہ مادہ وی کلہ بنہ وی
دا بہ ستا دلته کنی خوش ورورہ! پہ خہ وی؟
ناجائز ئی قریانی ده ہر بشر لہ
ناجائز ئی قریانی ده لراو بر لہ

.....

کمزوری

چہی پہ تن وی ڍیر کمزوری خناور
تش ہلوکی پہ کنی بنکاری پہ نظر
جائز نہ ده قریانی ورسره دلته
ممکن نہ ده خوشحالی ورسره دلته

.....

مکروہات دَقریانی

چہی قدرت پہ جفتی نہ لری خاوری
مکروہ دی کتہ چرتہ داخل لوی
خاوی ہغہ چہی بیمارہ وی توییری
قریانی پہ دی مرض مکروہہ کییری

دَ بچو رارپو چسې نسه لري طاقبت
 مکروه ئسې دی مکروه پسه دي اُمت
 ورله داغ چسې ورکړے شوي وي دُنيا کنبې
 قرياني ئسې مکروه دلته ده هرخوا کنبې
 چسې غلانهڅه کنبې ئسې پي نه پيدا کيږي
 بي لسه عيبه کله کله ملاويږي
 قرياني ئسې ده مکروه هر يو بشر لسه
 دا پيغام حق مسئله يوسه هر در لسه
 څاوري هغه چسې بچسې ورسره وي
 چيلوکي ، کتبي يا سخې ورسره وي
 قرياني ددي څاروي هرخوا مکروه ده
 قرياني ددي څاروي صفا مکروه ده
 که څاوري دَ قرياني گډه ، چيلې وي
 ډيره لنډه ورسره وروستولکي وي
 دا حالت د کراهت دے قرياني کنبې
 قريانول که دغه غواړے خوشحالي کنبې
 چسې ډير کونړ نه وي څاوري قرياني کيږي
 قرياني په دغې عيب مکروهه کيږي

قریبانی ئی دہ مکروہ ہر مسلمان لہ
 قریبانی لہ کہہ چا راوستو میدان لہ
 تل ہغہ خاروی چہی ئی پہ خلدور خپو ئی
 بل چہی گُگد پہ یوہ خپہ وی ئناور
 اخلہی دہ سرہ قدم پہ لراو بر
 ورسرہ قریبانی کیہری دا حیوان
 قریبانی دَپسارہ دا پہہ ہر میدان
 بینائی کہہ وی کمزوری دَ خاروی
 کہہ وی لہ ، بیادہی دا حلالوی
 کراہت سرہ ددہ قریبانی کیہری
 ذمہ دہ سرہ دَ ہر بشر خلاصیہری
 چہی خہ لہ غور ئی کتہ شوی یالکہی وی
 یا نظر ئی خہ لہ کم وی نور پہ ئائی وی
 کم لہ دریمہی حصہی نہ چہی کلہ لم وی
 قریبانی لہہ جائز پہہ ہر قدم وی
 کراہت پہہ دہی خیزونو پہہ کنبی شتہ دے
 راضی خوک چہی دَ خپل دین پہہ فیصلہ دے
 غور خولی چہی ئی خہ لہ وی غائبونہ

خو کم نسه وي ورسره ئسي خوارا کونسه
 حلالول ئسي دي جائز په قرياني کتبي
 کراهت ورسره شته په خوشحالي کتبي
 ليونسي بل ځنناورپه لږ مقدار
 چي خوراک نه پاتسي نسه وي کوي کار
 دامکروه په قرياني کتبي لراو برله
 دامکروه په قرياني کتبي هر بشر له
 اخته شوي په خارش حسين حيوان
 په وجود چي وي مضبوط بڼه په جهان
 مکروه دا په قرياني کتبي حلالول دي
 دا حکمونه د اسلام د مذهب ټول دي
 لږ کتې شوي که غوړونه د حيوان وي
 حلالول دغه په مکروه په هر انسان وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 هلته دلته حلالولوته به سم وي
 چي له دريمي حصي نه په مقدار کم وي
 د خاروي غوړ که څيرلي په عالم وي
 قرياني ورسره هر خواته مکروه ده

ده پتہ معلومہ ہر چاتہ مکروہ ده
 چہی پہ سترگو کنسی ئی گاتہی وی بھینگا وی
 مکروہ دے ، کتہ خاوری ہر خومرہ اعلا وی
 دگدی، گدی صفا تہول کتہ وی بدن
 ویختہ نہ لری صفا ئی وی بدن
 ورسرہ د کراہت حکم مدام وی
 قریانی کنسی دغہ حکم بہ تمام وی
 ژبہ کتہ لری چیلہی چہی پہ دُنیَا کنسی
 چا اخستی وی کتہ دغہ پہ خطا کنسی
 بنسہ خوراک کوی ، ورسرہ تیار پری
 ده مکروہ ، خو قریانی پہ دغہ کی پری
 دغہ حکم د ہر گدی، گدی مدام دے
 ناخبر لہ دہی خبرہ کتہ عوام دے
 ہغہ اوبن چہی پہ گندونو بانڈی پائی
 قریانی ئی ده مکروہ ، علماء وائی
 لہر پہ تن وی چہی کمزوری ٹخن اور
 مکروہ دادی چہی حلال ئی کپری بشر
 دا چہی تیر شول مکروہات دَقریانی دی

مختلف دژوند حالات دقربانی دی

.....

خصی غناور قربانی کول

پہ خصی غناور کی پری قربانی
کوه دا کتہ ملاوی پری قربانی
بہ صفت دے دغہ عیب نہ دے حیوان کنی
دا کتہ تاتہ شو ملاؤ پہ دی جہان کنی
قربانوی کنی قربانی دغہ دہ غورہ
حلالول ئی دی انسان لہرہ بہترہ

.....

دقربانی دذبحی آداب

چی خاروی راغر ٹیدلے پہ میدان وی
بہ مضبوط نیولے ہر خواتہ انسان وی
بیالگیسوی دچی پری پہ تیرہ کولو
تکلیف نہ وینی ہغہ ددغی ہولو
مخامخ ورتہ چارہ چی تیرہ کی پری
پہ خاروی بہ خامخا تکلیف زیات پری

دَ انسان دغغہ عمل مکروہ دے ددہ لہ
 دے حیوان لہ تکلیف دے ورکوی خلدہ
 بل مکروہ دی چہی چارہ ددہ وی پسہ
 بنہ عمل شورو کوی چہی دے لہ گسہ
 پرپر دی دا انسان چہی دلته چارہ کلہ
 آله دا دذبحہی دے چہی کپری بدلہ
 عمل دغغہ دے مکروہ دہر انسان
 دا دذبحہی قریبانہی پے ہر میدان
 بل مکروہ ، خرمین و بستل دی د حیوان
 چہی یخ شوی خاروی نہ وی پے میدان
 بل مکروہ دی سرکت کول لہ خناور نہ
 تل مکروہ دی سرکت کول لہ خناور نہ
 چہی یخ شوی خاروی نہ وی پے میدان
 داسہی نہ دے کوی دلته یو انسان

.....

دَقربانی دَ خناور نہ فائدہ اخستل

دلته ناستہ پے ہغہ سورلی کول
 بلہ دا پے کرایہ دا ورکول

بوجہ پہ ملا ورتہ دُنیا کبھی کینسودل
پہی، ویکتہ ئی لہ بدن نہ اخستل
چہی اخستی قریانی لہ دلتہ چاوی
کہ ادنیٰ وی ٹنناوراو کتہ اعلاوی
دامکروہ دی دامکروہ دی ہرانسان لہ
دامکروہ دی دامکروہ دی مسلمان لہ

.....

خرمن، رسی او نور خیزونہ صدقہ کول
قریانی تہ چہی پہ غارہ دَچیلہی کپی
مستحب دی چہی خیرات دغہ رسی کپی
میخہ، غوا ورسره اوبن تپلہی کیپری
ہرکلیہ چہی دا خاروی نن حلالیپری
نور خیزونہ چہی پہ تن دَقریانی وی
خیراتی وکول پکار دی کتہ مری وی
خیراتی وکول پکار ئی ہم خرمن دہ
بیش قیمتہ دلتہ کبھی دغہ دان دہ
کہ تا خرخہ پہ دولت کپہ ددُنیا
خیراتی دغہ قیمت کپہ ددُنیا

صدقہ کول ورنہ واجب ددی قیمت دی
اخلی دا چہی مستحق ئی ہر ساعت دی

.....

خاروی دَ شپی حلالول

دامکروہ دی چہی خاروی حلال دَ شپی شی
دا عمل بے ئی لہر دیردَ خطری شی
داممکن دہ چہی تہول کت نہ شی رگونہ
او حرام شی ورسره حلال خیزونہ
دا عمل دَقریانی ٹکہ مکروہ دے
دا عمل تل یادوی ٹکہ مکروہ دے

.....

(ذبحہ) خلور رگونہ کت کول

گورہ گورہ ہمیشہ پے غور رگونہ
خامخابہ کت کولے خلور رگونہ
دَ حلقوم، مری پے خوا کنبی و دَ جین
دوہ رگونہ پے دُنیَا کنبی و دَ جین
کت کول ئی دی لازم پے قریانی کنبی

تالیسدلی بے وی دا پے زندگی کنبی

.....

غوبنہ

مستحب دی چہی دَ غوبنہی درہی حصہی شی
ورسره چہی تل خوشحالہ خپل پردہی شی
یو حصہ بے ئہی دَ کور شی قریبانی کنبی
دا تقسیم ورنہ پکار دے زندگی کنبی
دویمہ برخہ بے تقسیم کری خاندان کنبی
خپل خپلوان چہی وی ددہ پے دہی جہان کنبی
دریمہ برخہ دَ پردو غریبانانو
دا دَ تہولو عاجزانو مسکینانو
دا تقسیم دے مستحب ہر مسلمان لہ
دا تقسیم دلتہ پکار دے ہر انسان لہ

.....

خرمن

خرمن حق دَ ہر غریب دے ورنہ ورکرہ
ہریو حکم اسلامی تہ بنہ نظر کرہ

مدرسو سرہ پیہہ دغی امداد کیہری
 خاکہ دی کنبی طالبان د دین اوسیہری
 مستحق کہہ دے خیلوان دی اول دوی دی
 مستحق کہہ گاونڈیان دی اول دوی دی
 تیمانولہ چہی ورکریے خوشحالہری
 خہ نہ خہہ ورسرہ غم ددوی رُوکیہری
 کہہ غریب دَمجلی کلی امام وی
 مستحق ہغہ ہرخوا پہ ہر مقام وی
 کہہ نوکرد چا غریب وی مستحق دے
 د امداد پیہہ دی خرمین سرہ لائق دے
 مصلہ تری جوړولے شے ہم خان لہ
 دا اوجولے شے خیل کور کنبی دسترکوان لہ
 کہہ پخپلہ ستا پکار وی دا جائز دی
 کہہ تہ غوارے پہہ دُنیا کنبی دا جائز دی
 مستحب دی دا خرمین ورکول بل تہ
 ہم پردولہ ئی ورکولے شے ہم خیل تہ

.....

.....

پہ گو مو عیبونو سرہ چہی قربانی پری نہ کی پری

دوہ قسمونہ دَعیبونو پہ جہان دی

پیژندل ئی ضروری پہ مسلمان دی

یو وارہ وارہ عیبونہ دُئی ساوی

خُناور و کُنی چہی دلتہ پہ ہرخواوی

داسی قسمہ چہی عیوب وی خُناور کُنی

قربانی ورسرہ کی پری لراویر کُنی

ورسرہ دَکراہت حکم مہدام وی

چہی خبر لہ خیلہ دینہ لہ اسلام وی

دویم قسم دَلوو لوو دے عیبونو

نقل کرے تہولو لوو کتابونو

چہی غت عیب وی زما ورورہ! قربانی کُنی

ناجائز دے ورتہ گورہ قربانی کُنی

جائز نہ دی حلالول ئی غت اختر کُنی

چا سرہ چہی وی موجود پہ لراویر کُنی

مجنون

دَ مجنون قربانی کلہ ورورہ کی پری

پہ خوراک خُکاک خُناور چہی نہ پوہی پری

دامجنون دے داناقص دے ٹنناور
 ٹنگ بے دا حلالوی دلتہ بشر
 لیونتوب سرہ رورو کمزوری کیری
 ناجائز دے کٹہ داتاتہ ملاویری

خاربن ولا ٹناور

چھی پہ تن ٹھی وی خاربن کلہ روا دے
 قریبانی لہ کہہ راوستے دلتہ چا دے
 ورسرہ کمزوری شوی ٹھی بدن وی
 دا خاربن چھی لگیدلے ٹھی پہ تن وی
 پہ ہیخ شان بہ روا نہ شی قریبانی کبھی
 کہ پہ تا بانڈی شی پیس پہ زندگی کبھی

روند

نہ پہ روند قریبانی کیری پہ دنیا کبھی
 چھی تانہ وینسی ولا وی ستا پہ خوا کبھی
 دالوٹی عیب دے پہ خاروی کبھی نہ عیان
 دا بہ ٹنگہ قریبانی کیری مسلمان؟

کمزوری

چہی کمزوری وی پہہ تن ہم نسا روا دے
 قریبانی لہہ چا اخستی کہہ نن دا دے
 پہہ کنبی بنکاری چہی دتن ئی تہول ہدیوکی
 پہہ کنبی بنکاری د بدن ئی تہول ہدیوکی
 روا نہہ دہ قریبانی ورسرہ دلتہہ
 روا نہہ دہ خوشحالسی ورسرہ دلتہہ
 پہہ وجود بانندی حسین خاورے پکار دے
 بنہ اعلا بنہ بہترین خاورے پکار دے

شل / گُلہ

نہہ د گُلہ خااری روا دہ قریبانی
 کہہ اخستی دلتہہ تا دہ قریبانی
 چہی قدم تہہ اوچتولے نہہ شی خپہ
 مکمل شلہ ئی وی دغہ حصہ
 قریبانی ورسرہ کلہ روا کیہری؟
 پہہ گاونہ کنبی تا تہہ دا کٹہ ملاویہری

غورِ غورِ وِونہ

غورِ چہی دریمہ حصہ کتہ دَٹخناوروی
لری دہی نہہ قریبانی کبھی ہر بشروی
پہہ دہی نہہ کیہری دُنیا کبھی قریبانی
کتہ ارزان وی پہہ سودا کبھی قریبانی

لکی

لکی دریمہ حصہ کتہ چہی پہہ جہان وی
ناجائز پہہ قریبانی کبھی دا حیوان وی
چہی حلال شی دَ ثواب پہہ نیت اختر کبھی
بیاتوبہ شی ستاد پارہ پہہ محشر کبھی

دَپیوتی

چہی دَپی رگونہہ بنند دَٹخناور شی
ناورا پہہ دہی نقصان پہہ لراو بر شی
دوہ تہی بنند چہی دَغلانخی وی دَغوا
قریبانی کبھی ہیخ کلہ نہہ دہ روا
دغہ حکم دَ اُونہی میخھی تمام
دا حکم ونہہ دلتہہ تہول دی دَاسلام

چھی پوتھی وی دَچیلھی دَپیو بنند
قربانی پھ دے نہ کپری عقلمند
دغہ عیب دے عیب نہ بیج اوسہ مدام
دَ حکمونو دَ اسلام کپہ احترام

خنثی

نہ چھی نراونہ مادہ وی نو خنثی وی
قربانی پھ دے سرہ بہ خنگ روا وی
اتفق پھ دے دَ تولو علماء دے
خنثی اور دغہ عیب دار دے نارا دے

پوزہ

پوزہ کپ لری چھی ہغہ خنثی اور
قربانی ورسرہ نہ دے کپری بشر

غورونہ

چھی پیدا شی ورسرہ نہ وی غورونہ
نارا دے ، یاد ساتھ دغہ حکمونہ

تہی

تہی چہی کتہ دَ خنناوروی ہنہ پہ سر
قربانی ورسرہ نہہ دہی کپری بشر
خنناوردغہ عیب دارتہول پہ جہان دی
ہنہ خبر لہہ دوی نہہ دلہہ ہونہیازان دی
دَ احمد وینناورہ ہنہ مختصرہ
خوتللو کتہی پہ تول ہنہ برابرہ

.....

.....

.....

.....

.....

..

دَ کتاب دویمہ برخہ

نظمنہ

.....

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

قربانی بہ پہ کینی وی پہ ہر مکان

طریقہ دَ ابراہیم علیہ السلام دہ

طریقہ دَ مُرسلا نو دَ امام ﷺ دہ

دا واجب دہ پہ مالدارہ مسلمان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

پہ مالدارہ لازم کرے شریعت دہ

لازم کرے پاک اللہ رب العزت دہ

د وَالنُّحْرُ دے بنہ بنکارہ واضح اعلان

لوئی اختر دے اے ملگرو! راروان

دَنَصَاب برابر مال لری چہی خوک

پہ حساب برابر مالک لری چہی خوک

قربانی بیہ کوی بیہ اغہ انسان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یونصا بئی دَووہ نیمو تولو سرودے
حکم ہریو دَمو لادَ خکلیدودے
بیہ پوہی پری بیہ دی دا تہول عالمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
بل دوہ نیم پنخوس دَ سپین زرو نصاب دے
یہا قیمت دَ سپینو زرو پہ حساب دے
دغہ حکم دے دَ نمر پہ شان عیان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
یہا سامان دَ تجارت لری بشر
قیمت رسی بی نصاب تہ دَ سپین زر
واجب پری قربانی بیہ دی سامان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان
گناہونہ ورسرہ دلتہ رژی پری
پہ دی لوئی مرتبہ ہم ملاوی پری
پہ دی کلک دلتہ یقین ساتم ایمان
لوئی اختیار دے اے ملگرو! راروان

زنانه یانارینه چہ وی مالداره
کوی هر یوقربانی چہ وی هو بنیاره
داحمد علی دے حق پوره بیان
لوئی اختردے اے ملکرو! راروان

.....

قربانی پکارده

پہ بنہ کارونو کنبی سیالی پکارده
لوئی اختر راغے قربانی پکارده
قربانی ده د خور نبی ﷺ طریقہ
قربانی ده د هر ولی طریقہ
هر ولی سره دوستی پکارده
لوئی اختر راغے قربانی پکارده
آغاز شوروی لہہ ہابیل نہ ورورہ!
آغاز شوروی لہہ ہابیل نہ گورہ!
ورلہہ پہ شوق بنہ تیاری پکارده
لوئی اختر راغے قربانی پکارده
د ابراہیم علیہ السلام طریقہ
د هر یو نیک عالم امام طریقہ

د خپل امام تـابـعداري پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه
 پـمـتـ دـي پـه دـي کـنـي رحـمـتـونـه بـنـه دـير
 ثـواب بـدلـه پـه دـي اجـروـنـه بـنـه دـير
 خـه لـر مـحـنـت لـر خـواري پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه
 احمـد ه ! بـنـه عـمـل دـمـي ، دا بـنـه کـو و
 کـه وـي تـقـدـير کـنـي ، خـامـخـابـه کـو و
 پـه بـنـکـلي شـان بـنـه بـنـدگـي پـکـار دـه
 لوئـي اختر راغـي قـريـبـاني پـکـار دـه

.....

قرباني

مـئـيـن دـمـي پـه الـلـه او پـه نـبي ﷺ
 دُنـيـا کـنـي چـي کـوي خـو کـ قـريـبـاني

شـتـه پـه دـي سـره اجـروـنـه
 شـتـه ورسـره بـر کـتـونـه
 شـتـه بـدلـه ئـي رحـمـتـونـه
 شـتـه بـدلـه ئـي جـنـتـونـه

دا چہی دلتہ کنبی ہم خولک کوی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

مہ پری پرده ئہی ورورہ! دلتہ

اے دسترگرگوتورہ! دلتہ

اے دزپرہ تہکورہ! دلتہ

بیج کپرہ ٹخان لہہ اورہ دلتہ

ہہ دہ پہ دنیاعلانیکہی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

حکم دمولادے دغہ

حکم ہنہ صفادے دغہ

حکم ہنہ اعلا دے دغہ

حق بیان ریشتیادے دغہ

(وَالنَّحْرُ) دے ایست قرانی

مئین دے پہ اللہ او پہ نبی ﷺ

تہ کتہ دنصاب مالک ئہی

تہ بانندی واجب دغہ دہ

زہ کتہ دنصاب مالک یم

مہ بانندی واجب دغہ دہ

دا خبیرہ بنسیرہ پورہ قوی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

داد مرسلا نوع عمل

داد امامان نوع عمل

دادے دنیکنان نوع عمل

داد عالمان نوع عمل

دی سرہ تیر لپی بننگی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

کی پری پے توفیق درب

د نوراو بن کلا سبب

نور رنہ ادرخ او شیب

بنہ بنکاره ، صفا مطلب

دا احمد ویننا بنسہ قیمتی

مئین دے پے اللہ او پے نبی ﷺ

.....

قربانی پے چا واجب ده؟

شوه میاشت ذوالحجی ، ده راروانه قربانی

مالدار باندي واجب ده مسلمانہ ! قربانی

آغاز او ابتدا ئي لئه هابيل نه په جهان ده
خبره بنهه واضحه لڪه نمر رنبا عيان ده
ده دين او شريعت ڪنڀي لئه پخوانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
دا لاره طريقه د ابراهيم عليه السلام ده
دا لاره طريقه د مُرسِلانو د امام ﷺ ده
ڪوه د الله لار ڪنڀي څڪه څوانه ! قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
دليل پنهه دي خبره مهي ايت دمه د قمران
ڪوثر سورت ڪنڀي بنهه ڀنڪاره راغله دمه اعلان
(وَ اَنْحَرُ) سره ثابت لئه قرانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
لري چي څوڪ ووه نيمي تولي سره په دي جهان
ڪوي بهه په دنيا ڪنڀي قرياني هغه انسان
مالدار لره وروره ! بنهه اسانه قرياني
مالدار باندي واجب ده مسلماننه ! قرياني
مالك چي د دوه نيم پنڊ ڇوسو سپينو د تولو وي
يا دومره دي مالك د اضافي رقم پيسو وي

لازم په دې صورت ڪنڀي وي انسانه ! قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني
 ڪوي مدام هغه ، ورته توفيق چي ملا ويري
 احمده ! چي په دين په احڪاماتو څوڪ پوهيري
 انسان له بهج ڪوي له هر نقصانه قرياني
 مالدار باندې واجب ده مسلماننه ! قرياني

.....

قرياني نه ڪوي

مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 هغه د دين تابعداري نه ڪوي
 ڀير بدنصيب دے بدنصيب دے هغه
 هريو شيطان ته نه قريبي دے هغه
 څوڪ چي ددين سره ياري نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي
 رب تري خفه په هر مقام دلته وي
 رب تري خفه سحر ماڻهام دلته وي
 څوڪه چي حق سره دوستي نه ڪوي
 مالدار چي وي او قرياني نه ڪوي

حکیم دَرَب دے دے دَ (وَالنُّحْرُ) سرہ تل
ٹھان کپرہ دَرَب حکم سرہ دلتنہ مَل
پسہ دین عمل صرف باغی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
مونخ لہہ دی نہہ ٹھی دَ عیدگاہ پبہ طرف
رہنہا لہہ دَ یو مُلا پبہ طرف
ٹھوک پیروی چہی دَ نبی ﷺ نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
دغہہ واجب پبہ ہر مالدارہ سپری
نہہ پاتہی کیپری لہہ ہونہیبارہ سپری
نادان دے کار چہی دَ ولی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی
احمدہ! حق خبیرہ تالیکلے
دا ستا خبیرہ علم تالیکلے
غافل نادانہہ بندگانہی نہہ کوی
مالدار چہی وی اوقریانی نہہ کوی

.....

.....

بیاراندی دقربانو ورخی دی

اختر دے لوئی، د خوشحالو ورخی دی

بیاراندی دقربانو ورخی دی

د ابراہیم علیہ السلام یادونہ

ورسره دی پیہ ہر مقام یادونہ

د یادیدو د پخوانو ورخی دی

بیاراندی دقربانو ورخی دی

قربانی دی کنبی ہر مالدارہ کوی

قربانی دی کنبی ہر دیندارہ کوی

د خوند نہہ دکھی د مزو ورخی دی

بیاراندی دقربانو ورخی دی

چاہیہ د اوبن وی قربانی نیولے

حکم ئی کلک بنہ نورانی نیولے

چیلے، د گدی حلالیدو ورخی دی

بیاراندی دقربانو ورخی دی

چاہیہ خنیا، چاہیہ وی غواختی

لہ عیب نہہ پاکہ بنہ اعلاختی

د یو بل نہہ د زاریدو ورخی دی

بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
واړه اولوئي په خوشحالو کښي پټ دي
په دعوتونو په مزه کښي پټ دي
دلويو لويو ، د ورو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
دوستان به ځي د سيل چکر د پاره
ليدلو لکه حسين منظر د پاره
د يو بل نه د خبريدو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي
غمونو نه ختم شول د هر بشر
فکرونو نه ختم شول د هر بشر
احمده! د ژوند دا يو څو ورځي دي
بيياران زدي د قريبانو ورځي دي

.....

تمت بحمد الله تعالى وعونه

رینا تقبل منا انک انت السميع العليم وتب علينا انک
انت التواب الرحيم وصلى الله تعالى على خير خلقه
محمد وآله واصحابه اجمعين . آمين يارب العالمين

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**